

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی البرز

شیوه نامه اجرایی تنوع بخشی به مدل های پایان نامه دوره دکترای عمومی

اداره امور دانش آموختگان

دانشگاه علوم پزشکی البرز

زمستان ۱۳۹۹

فهرست عناوین:

۱. کلیات ۲
۲. مدل‌های جایگزین پایان نامه ۳
 - ۲-۱. فعالیت‌های آموزشی جایگزین پایان نامه: ۳
 - ۲-۲. فعالیت‌های نرم افزاری آموزشی - پژوهشی جایگزین پایان نامه: ۴
 - ۲-۳. فعالیت‌های پژوهشی جایگزین پایان نامه: ۵
 - ۲-۴. فعالیت‌های عملی ۵
 - ۲-۵. فعالیت‌های مرتبط با تحقیقات دارویی ۶

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز

تنوع بخشی به مدل‌های پایان نامه دوره دکترای عمومی

دانشگاه علوم پزشکی البرز

۱. کلیات

با توجه به تأکید وزارت متبوع در خصوص بررسی و اجرای شیوه نامه تنوع بخشی به مدل‌های پایان نامه در دوره-های دکترای عمومی، شیوه نامه مذکور به دانشکده‌های مربوطه ارجاع و نظرات و پیشنهادات در این خصوص به صورت مکتوب اخذ گردید. نظرات طرح شده طی دو جلسه در شورای پایان نامه معاونت آموزشی دانشگاه با حضور معاون آموزشی دانشگاه، مدیر توسعه و ارزیابی تحقیقات دانشگاه، مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه، معاونین آموزشی و پژوهشی دانشکده‌ها طرح و به صورت زیر جمع بندی گردید که توجه به موارد آن، در انتخاب، تصویب و اجرای مدل‌های اخیر جایگزین الزامی است:

۱- کلیه موارد مطرح شده به عنوان مدل‌های جایگزین پایان نامه، می‌بایست از طریق شورای پایان نامه دانشکده مربوطه مطرح و روند قانونی ثبت عنوان، ثبت پروپوزال و دفاع طبق روال مصوب فعلی انجام گیرد.

۲- هدایت پایان نامه‌های اخیر همانند پایان نامه‌های متداول پژوهشی، به طور کامل تحت نظر اساتید راهنما و مشاور صورت می‌پذیرد.

۳- ارائه نتایج مکتوب و مستند به شکل قابل دفاع از پایان نامه و تهیه گزارش نهایی در قالب فایل مجلد پایان نامه، الزامی است.

۴- جزئیات عملیاتی اجرای هر بند از موارد ذیل، توسط شورای پایان نامه دانشکده مربوطه ارزیابی و در صورت تأیید نهایی توسط معاونت آموزشی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

۵- درانتخاب مدل‌های جایگزین، این دانشگاه به موارد مهم، نظیر به کارگیری نوآوری و خلاقیت، توجه به نیاز سنجی‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه، داشتن قابلیت استفاده عمومی یا اختصاصی، حل چالش‌های موجود آموزشی و پژوهشی و افق‌های جدید فناوری در علوم پزشکی به طور خاص توجه گردد.

۶- شیوه نامه مدل‌های جایگزین پایان نامه به صورت آزمایشی به مدت ۲ سال اجرا و به صورت مستمر نتایج، جهت انعکاس به وزارت متبوع مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

۷- با توجه به اهمیت بخش پایان نامه در تکمیل و ارتقاء فرآیند آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکترای حرفه‌ای، انجام هر گونه تغییر یا ارائه پیشنهاد خارج از چهارچوب شیوه نامه حاضر، می‌بایست پیش از اجرا، در شورای پایان نامه دانشگاه مطرح گردد.

۲. مدل‌های جایگزین پایان نامه

اقدامات عملیاتی مربوط به تصویب هر یک از بندهای فوق می‌بایست به طور دقیق و با جزئیات در شورای پایان نامه دانشکده مربوطه تصویب و طی نامه‌ای به معاونت آموزشی دانشگاه ارسال گردد. بدیهی است که اجرای موارد فوق می‌بایست بر اساس چهارچوب مشخص و همچنین موارد پیشگفت (بندهای ۱ تا ۷) صورت گیرد.

شورای پایان نامه هر دانشکده موظف است با همفکری اعضای شورا، معاون پژوهشی، معاون آموزشی و رئیس دانشکده، چک لیستی از موارد اصلی در تصویب هر بند را تهیه نموده و در هنگام ارزیابی پروپوزال‌ها و موارد مطرح شده، بر اساس چک لیست تهیه شده به طور یکسان و عادلانه ارزیابی علمی را انجام دهند. بدیهی است که هر یک از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و نرم افزاری، چک لیست جداگانه مربوط به خود را خواهند داشت.

لازم به ذکر است که نقش و میزان مشارکت دانشجو در انجام هر یک از موارد می‌بایست به صورت کاملاً مشخص تبیین گردد. مواردی که دانشجو سهم اندکی داشته و یادگیری فعالی در اجرای فعالیت صورت نگیرد، به عنوان مدل جایگزین پایان نامه قابل تصویب نمی‌باشد. تناسب فعالیت جایگزین با واحد پایان نامه از موارد ضروری در تصویب فعالیت پیشنهاد شده می‌باشد.

۲-۱. فعالیت‌های آموزشی جایگزین پایان نامه:

با توجه به اینکه یکی از اهداف مراکز دانشگاهی، ارتقاء دانش و انتشار آن به سایر مراجع علمی، تخصصی و همچنین استاندارد سازی خدمات آموزشی بر اساس گایدلاین‌های جامع می‌باشد، به منظور ارتقاء این سطح از فعالیت‌ها، موارد زیر با ذکر دلایل توجیهی و بر مبنای نیازهای استانی و کشوری یا در سطوح بالاتر بین المللی، می‌توانند به عنوان مدل‌های جایگزین مورد تصویب قرار گیرند.

۱- تألیف، گردآوری و تدوین کتاب، درسنامه و گایدلاین با توجه به نیازهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه

تبصره ۱: موضوع کتاب‌های تألیفی و گردآوری می‌بایست مرتبط با تخصص یا تجربه استاد راهنما باشد.

تبصره ۲: اولویت با موضوعاتی است که دلایل توجیهی کافی داشته و بر مبنای نیازهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه باشند.

تبصره ۳: کتاب منتخب نباید مشابه کتاب‌های موجود در بازار باشد.

تبصره ۴: ترجمه کتاب از موارد فعالیت فوق محسوب نشده و به عنوان فعالیت جایگزین قابل انجام نمی‌باشد.

تبصره ۵: در صورت استفاده از این شیوه از فعالیت‌های جایگزین، گزارش دفاعیه و مجلد پایان نامه دانشجوی، می‌بایست بر لزوم اهمیت تدوین، روش اجرای کار و جمع‌آوری مطالب و بررسی و مقایسه با سایر کتب و مراجع مشابه تأکید نماید. با توجه به محدود بودن دانش علمی دانشجوی در خصوص تألیف کتاب، استاد یا اساتید مربوطه پس از دفاع، می‌بایست به ویراستاری دقیق و علمی مطالب پرداخته و از طریق اداره انتشارات دانشگاه اقدام به چاپ و نشر آن نمایند.

۲- تدوین study Guide برای عرصه‌های آموزش بالینی نظیر کارآموزی‌ها و کارورزی‌ها

۳- طراحی الگو و مدل سازی برای آموزش در عرصه‌های آموزش بالینی، نظیر گزارش صبحگاهی، راند آموزش بخش،

آموزش درمانگاهی

۴- انجام تحقیقات اقدام پژوهشی (Action Research) مرتبط با مشکلات حوزه آموزشی

تبصره ۱: به طور کلی در خصوص بندهای ۱ تا ۴ که از موارد فعالیت‌های آموزشی و تولید محتوای آموزشی می‌باشند، حضور مدیر گروه آموزش پزشکی یا نماینده وی، در جلسات دفاع از پروپوزال‌های الزامی است.

تبصره ۲: پروپوزال‌های مرتبط با موضوعات آموزش پزشکی برای تأیید نهایی به تأییدیه EDC دانشگاه نیاز دارند.

۲-۲. فعالیت‌های نرم افزاری آموزشی – پژوهشی جایگزین پایان نامه:

در راستای ارتقاء توانمندی‌های مبتنی بر فناوری‌های نرم افزاری و ارائه خدمات با کیفیت و قابل استفاده آموزشی و پژوهشی، با ذکر دلایل توجیهی کافی و مناسب و همچنین توجه به نیازهای بومی، استانی، دانشگاهی، کشوری و بین المللی، استفاده از فعالیت‌های زیر می‌توانند از مصادیق فعالیت‌های جایگزین پایان نامه محسوب گردند:

۱- تولید نرم افزارها، بازی‌های آموزش محور و نوآوری‌های الکترونیک با توجه به نیازها و اولویت‌های آموزشی -

پژوهشی دانشگاه

۲- تولید محتوای الکترونیکی برجسته و استاندارد از کتب مرجع، با توجه به نیازهای آموزشی و اولویت‌های آموزشی -

پژوهشی دانشگاه

۳- تولید بانک و آرشیوهای آموزشی (مانند بانک بیماران آموزشی، آرشیو عکس‌های با کیفیت پاتولوژی، آناتومی،

میکروبیولوژی و) با استفاده از فناوری‌های شبیه سازی

۴- تولید محتوا و محصولات الکترونیک مخصوص آموزش به بیمار یا گروه هدف خاص

تبصره ۱: به طور کلی در خصوص بندهای ۱ تا ۴ که از موارد فعالیت‌های آموزشی و تولید محتوای آموزشی می‌باشند، حضور مدیر گروه آموزش پزشکی یا نماینده وی، در جلسات دفاع از پروپوزال‌های الزامی است.

تبصره ۲: پروپوزال‌های مرتبط با موضوعات آموزش پزشکی برای تأیید نهایی به تأییدیه EDC دانشگاه نیاز دارند.

۳-۲. فعالیت‌های پژوهشی جایگزین پایان نامه:

با توجه به اهمیت جایگاه مقالات مروری در نتیجه‌گیری اصولی و عملی از یافته‌های علمی، و با توجه به شرایط ویژه و محدودیت‌های کار در عرصه‌های آزمایشگاهی و بالینی، موارد زیر می‌تواند از مدل‌های جایگزین پایان نامه محسوب گردند:

- طراحی و اجرای مطالعات ثانویه نظیر مطالعات مروری نظام‌مند و متاآنالیز

۴-۲. فعالیت‌های عملی

انجام فعالیت‌های عملی قابل پایش به ویژه در رشته‌های پژوهش محور با هدف یادگیری مهارت حرفه‌ای و ارائه خدمات مؤثر، مشروط بر مشخص بودن نحوه ارزیابی دانشجو، توجه در خصوص نیاز به کسب مهارت مورد نظر و اهمیت یادگیری مهارت بر مبنای نیازهای بومی و ملی قابل قبول می‌باشد.

۱- فعالیت مؤثر در شرکت‌های دانش بنیان و یا کارخانه‌های مرتبط با رشته حداقل به مدت ۶ ماه

تبصره ۱: نقش دانشجو در فرآیند کارخانه تعریف شده و به استانداردهای بخش مربوطه متعهد باشد.

تبصره ۲: دانشجو در خصوص حضور منظم و پر شدن ساعات موظفی خود تأییدیه مقام مسؤول شرکت دانش بنیان/کارخانه را به دانشکده ارائه دهد.

تبصره ۳: قبل از شروع فعالیت، مجوزهای لازم جهت حضور و انجام فعالیت در شرکت‌ها و کارخانجات خارج از زیر مجموعه دانشگاه می‌بایست اخذ گردند.

۲- به طور اختصاصی در مورد دانشجویان رشته دندانپزشکی، ارائه آموزش بهداشت دهان و دندان، معاینه، خدمات پیشگیرانه، مشاوره‌ای و درمان‌های ساده اولیه (مازاد بر کوریکولوم) به گروه هدف‌های خاص (کودکان، دانش آموزان، دانشجویان، سالمندان، مادران باردار و) از طریق کلینیک سیار دانشکده دندانپزشکی، با حضور و نظارت کامل استاد راهنمای مربوطه در مکان، به صورت دو بار در هفته قابل اجرا خواهد بود. ارائه بازخورد و ارزیابی نهایی دانشجو در این حیطه‌ها، به عهده اساتید راهنما خواهد بود.

۵-۲. فعالیتهای مرتبط با تحقیقات دارویی

تولید و ارائه محصولات جدید دانش بنیان، از ابزارهای رشد و توسعه عملی و ترجمان دانش است که علاوه بر جامعه علمی، همه افراد می توانند از دستاوردهای آن استفاده نمایند. لذا بر اساس چهارچوب مدون، استفاده از موارد زیر خصوصاً در مورد دانشجویان رشته داروسازی مورد تأیید می باشد. بدیهی است ارزیابی فعالیتها در این حوزه مبتنی بر ارائه محصول و دستاورد عملی و بر اساس چک لیست ویژه خود می باشد.

۱- انجام پروژههای مبتنی بر پروتوتایپ محصول و تهیه طرح تجاری Business plan

تبصره ۱: محصول ارائه شده باید جدید، همراه با نوآوری، ابداع، اختراع و قابلیت صنعتی شدن و از نظر اقتصادی یا استراتژیک توجیه پذیر باشد.

تبصره ۲: در صورتی که محصول ارائه شده اختراع یا ابداع باشد، استانداردهای ثبت اختراع و در غیر این صورت استانداردهای نظام غذا و دارو مدنظر قرار گیرد.

۲- شرکت و همیاری مؤثر و شاخص در مطالعات اقتصاد دارو زیر نظر عضو هیأت علمی

تبصره ۱: موضوع مورد نظر باید جزء موضوعات اساسی و یا جزء مشکلات روزمره جامعه باشد.

تبصره ۲: حضور یک متخصص آمار به عنوان استاد مشاور در فرآیند کار ضروری است.

به منظور کاهش پیامدهای مرتبط با عوارض جانبی داروها و ارتقاء کیفیت ارائه خدمات دارویی و اطلاع رسانی

عمومی، انجام خدمات مرتبط با عوارض جانبی دارو (ADR) مشروط به رعایت چهارچوب مورد نظر، قابل اجرا می باشد.

۳- مطالعات پیگیری و پیامد عوارض جانبی دارو Post marketing

تبصره ۱: قبل از شروع فعالیت مجوزهای لازم در خصوص ایجاد تعاملات مؤثر با سازمانهای بیمه، بیمارستانها، داروخانهها و سایر مراکزی که محل جمع آوری برگههای مرتبط با عوارض جانبی دارو (ADR) هستند، می بایست اخذ شوند.

تبصره ۲: حضور یک متخصص آمار به عنوان استاد مشاور در فرآیند کار ضروری است.

تبصره ۳: نتایج به دست آمده می بایست قابل ارائه به نهادها یا سازمانهای ذی نفع باشد.